

בבית המשפט העליון

רע"א 4148/09

בפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקשת: אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ

נגד

המשיב: יום טוב (טוביה) חדד

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בע"א 5079/07 מיום 31.3.2009 שניתן על ידי כבוד סגנית הנשיאה ש' וסרקרוג.

בשם המבקשת: עו"ד אהוד גבריאלי

החלטה

לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד סגנית הנשיאה ש' וסרקרוג) בע"א 5079/07 מיום 31.3.2009, בו נקבע כי מעשיו השונים של המשיב שהפרו את זכויות היוצרים של המבקשת הם מסכת אחת של מעשים ולכן יש לראות בכל המעשים האמורים כהפרה אחת בלבד בגינה זכאית המבקשת לפיצויים סטטוטוריים ללא הוכחת נזק מכוח סעיף 3א לפקודת זכות יוצרים (להלן: הפקודה). לכן, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורה של המבקשת על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופטת ת' נאות-פרי) בת.א. 6637/03 מיום 29.10.2007 שפסק לטובת המבקשת 30,000 ש"ח כפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, חרף עתירתה לפיצוי בסך של 130,000 ש"ח בטענה כי יש לראות את כל אחד ממעשיו של המשיב כהפרה העומדת בפני עצמה המזכה את המבקשת בפיצוי סטטוטורי נפרד בסך של 10,000 ש"ח – סכום הפיצויים הסטטוטוריים המינימאלי שנקבע בסעיף 3א לפקודה.

1. המבקשת הינה בעלת הזכויות ביצירות של חבריה בארץ. תפקידה הוא להגן על זכויות היוצרים של כלל חבריה. לצורך מילוי תפקידה חתומים החברים במבקשת על כתב העברת זכויות המעביר לה את זכויות היוצרים שלהם. ביום 27.8.2002 הגיע חוקר פרטי מטעם המבקשת לגן אירועים בו התקיים אירוע משפחתי של המשיב, אשר משמש גם כמנהל במקום, בו השתתפו כ-120 אנשים ובמהלכו הושמעו 13 יצירות מוגנות על ידי תקליטן מקצועי באמצעות מכשיר הגברה ורמקולים, ללא שהמבקשת נתנה הסכמתה לכך. בהמשך לכך הגישה המבקשת תובענה לבית משפט השלום בחיפה בה טענה כי המשיב ונתבעים נוספים, שלטענתה היו קשורים בהקמת וניהול גן האירועים, היו אחראים להפרת זכויות היוצרים כאמור, בכך שאיפשרו השמעתן של 13 יצירות מוגנות בפומבי וללא רישיון מאת המבקשת.

2. בית משפט השלום קבע כי המבקשת לא הוכיחה את זיקתם של הנתבעים האחרים להפרת זכויות היוצרים בעת הרלוונטית, ולכן התביעה כנגדם נדחתה. יחד עם זאת, קבע בית המשפט השלום כי המבקשת עמדה בנטל להוכיח כי המשיב אחראי להפרת זכויות היוצרים האמורות, שכן הוכח כי ניהל את המקום בו התקיים האירוע, ולמרות שהשמיע את היצירות באירוע פרטי שערך, הרי שהתקיימו יסודות ההפרה ולא עומדת למשיב כל הגנה שהיא. בית המשפט השלום קבע כי הואיל והוכח שהמבקשת הינה בעלת זכויות היוצרים ביצירות האמורות, ומשום שהזכויות המוגנות הופרו בשל הצגתן בציבור ללא קבלת היתר מהמבקשת וללא שעומדת למשיב הגנה כלשהי, הרי שיש לפסוק לטובת המבקשת פיצויים סטטוטוריים ללא הוכחת נזק לפי סעיף 3א לפקודה.

3. המבקשת טענה כי הואיל וסעיף 3א לפקודה קובע סכום מינימאלי לפיצוי סטטוטורי בסך של 10,000 ש"ח ומאחר והתקיימו 13 הפרות שונות, שכן כל השמעת יצירה מוגנת ללא היתר מהווה הפרה עצמאית, הרי שזכאית היא לפיצוי בסך כולל של 130,000 ש"ח. בהסתמך על האמור בע"א 592/88 שגיא נ' עיזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254, 270-271 (1992) (להלן: עניין ניניו) ובע"א 3616/92 דקל שירותי מחשב להנדסה (1987) בע"מ נ' חשב היחידה הבין קיבוצית לשירותי ניהול אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, פ"ד נא(5) 337, 352-353 (1997) (להלן: עניין דקל), דחה בית משפט השלום את טענתה האחרונה של המבקשת תוך שהוא קובע כי לבית המשפט מסור שיקול הדעת לקבוע את גובה הפיצויים הסטטוטוריים, ובכלל זה שלא לפסוק כלל פיצויים או לקבוע פיצויים מתחת לסכום המינימאלי שנקבע בסעיף 3א לפקודה. בסופו

של יום פסק בית משפט השלום כי הוא מזכה את המבקשת בפיצויים סטטוטוריים בגין חלק מההפרות שהוכחו ובסכום כולל של 30,000 ש"ח.

4. המבקשת ערערה על סכום הפיצויים הסטטוטוריים שנפסק לטובתה, בטענה כי אין לראות בהשמעת 13 היצירות כמסכת אחת, שכן לטעמה כל השמעה של יצירה מוגנת ללא היתר מהווה הפרה נפרדת העומדת בפני עצמה. עוד טענה המבקשת כי שגה בית המשפט השלום משקבע שיעור פיצוי נמוך על אף ההפרה המהותית של זכויות היוצרים כאמור. לבסוף, טענה המבקשת כי אי שליחת התראה למשיב על ידה ואי הוכחת קיומם של אירועים נוספים בגן האירועים בהם הושמעו יצירות מוגנות ללא היתר מהמבקשת, אינן מצדיקות להימנע מלפסוק פיצויים סטטוטוריים בגין השמעת כל אחת מ-13 היצירות כאמור ללא היתר מהמבקשת.

מנגד, טען המשיב כי לבית המשפט מסור שיקול הדעת באשר לגובה הפיצויים הסטטוטוריים ולכן אין מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט השלום ולפיכך מבקש הוא לאשר את פסק דינו.

5. בית המשפט המחוזי ציין בפתח דבריו כי הוראת סעיף 3א לפקודה בוטלה עם כניסתו לתוקף של חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן: החוק), הקובע במסגרת סעיף 56 מנגנון פיצויים סטטוטוריים שונה מזה שנקבע בפקודה. ואולם, הוראת חוק זו אינה חלה על ההליך דנן שכן ההפרה האמורה בוצעה בטרם נכנס החוק לתוקפו. יחד עם זאת, ציין בית המשפט המחוזי כי פסיקתו של בית משפט זה ביחס לסעיף 3א לפקודה [עניין ניניו, בעמוד 267; עניין דקל, בעמוד 343; ע"א 2392/99 אשרז עיבוד נתונים בע"מ נ' טרנסבטון בע"מ, פ"ד נז(5) 255, 274-275 (2003) (להלן: עניין אשרז)], כמו גם לשונו של סעיף 13(ב) לחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999, מלמדים כי כל אימת שמדובר במעשים שהם בגדר מסכת שמפרה סוג זכויות אחד הרי שאין לראות בכל מעשה כהפרה נפרדת העומדת בפני עצמה, שכן המבחן הוא סוג הזכות הנפגעת ולא מספר האקטים המפריים.

6. משכך הגיע בית המשפט המחוזי לכלל מסקנה כי במקרה דנן מדובר ב-13 יצירות שהושמעו ברצף במסגרת אירוע אחד ולכן מדובר במסכת אחת ולא ב-13 הפרות שונות. ואולם, לגישתו של בית המשפט המחוזי לא ניתן היה לפסוק פיצוי בסך של 30,000 ש"ח שעה שסעיף 3א לפקודה קבע פיצוי מקסימאלי בסך של 20,000 ש"ח בלבד. יחד עם זאת קבע בית המשפט המחוזי כי משעה שהערעור שכנגד שהגיש

המשיב נדחה בשל חלוף הזמן להגשתו, הרי שאין הוא רשאי להפחית את סך הפיצויים הסטטוטוריים שקבע בית משפט השלום.

מכאן הבקשה שלפניי.

בקשת רשות הערעור

7. בבקשה שלפניי שבה המבקשת וטוענת כי אין מדובר במסכת הפרות אחת שפוגעת בסוג אחד של זכויות. עוד טוענת המבקשת כי יישום פסיקתו של בית משפט זה ביחס לסעיף 3א לפקודה מביא למסקנה כי מדובר ב-13 הפרות שונות ומאובחנות שבגינן כל אחת מהן זכאית הייתה המבקשת לקבל פיצוי סטטוטורי נפרד, בנימוק כי מדובר ב-13 יצירות שונות שאין כל קשר בין אחת לשנייה. מטעם זה טוענת המבקשת כי יש אף לאבחן בין ההפרות הספציפיות שנדונו בפסיקתו של בית משפט זה, עליהם הסתמכו בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, לבין נסיבות המקרה דנן.

דיון והכרעה

8. הלכה היא כי רשות ערעור בגלגול שלישי ניתנת רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית או ציבורית חשובה, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים הישירים למחלוקת [ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1983)]. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות אף ללא צורך בקבלת תגובת המשיבים היות שהיא אינה מעלה שאלה בעלת חשיבות החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים.

9. למעלה מהצורך, גם לגופו של עניין דין הבקשה להידחות. בית משפט זה פסק בצורה מפורשת במסגרת פסקי הדין הנזכרים לעיל עליהם הסתמכו בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, כי המבחן הקובע לעניין סעיף 3א לפקודה הוא לא מספר האקטים המפרים אלא סוג הזכות שנפגעה [עוד ראו: עמית אשכנזי "פיצויים ללא הוכחת נזק" יוצרים זכויות – קריאות בחוק זכות יוצרים 573, 596-597 (בעריכת מיכאל בירנהק וגיא פסח, 2009)]. לפיכך, צדק בית המשפט המחוזי עת נקט במבחן זה. עצם השגתה של המבקשת על אופן יישומו של המבחן המשפטי על ידי בית המשפט המחוזי והערכאה הדיונית אינה מצדיקה כשלעצמה מתן רשות ערעור, שכן כבר נקבע על ידי בית משפט זה כי "הקביעה מהי זכות מופרת, ומהו אקט מפר, היא בראש ובראשונה קביעה עובדתית שעל הערכאה הדיונית לקובעה" (עניין אשרד, בעמוד 275).

10. אשר על כן, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית. המבקשת תישא בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסכום של 5,000 ש"ח.

ניתנה היום, ט' אב תשס"ט (30.7.2009).

שׁוֹפֵט